

SUOMEN TYÖVÄEN LUOKKATAISTELU JA NAISTEN OSANOTTO SIIHEN.

(Jatkoa sivulta kaksitoista)

men työläiset valmiin miesten rinnalla ase kädessä puolustamaan oikeuksiaan.

Jo tammikuun lopulla kertoivat Haaparannan kautta tulleet tiedot että

"Naisetkin ottivat taisteluihin osaa punakaartilaisien puolella, joista useat käyttivät miesten vaatteita. Kaikki vangiksi joutuvat naiset asetetaan heti seinää vasten ja amutaan."

Ympäri Suomen kertoivat viestit naisten osanotosta taisteluun. Suomessa ilmestyneet lahtarilehdet kertoessaan joitakin yksityiskohtia taistelusta punakaartilaisien kanssa, ylistivät naisten sankaruutta. Niinpä eräskin lahtarikaartilaisissa ollut mies kertoi Tampereen valloituksista Jyväskylässä ilmestyvässä Keski-suomalaisessa, että "hallituskadulla kohtasi joukkomme naisten kuolemanpataljoonan, joka lyötiin viimeiseen asti." Kun tiedämme että Tampereen työväenyhdistyksen talo on Hallituskadun ja Esplanadin kulmassa, niin luomaamme että naiset ovat olleet viimeisenä puolustamassa Tampereen Työväen taloa ja taistelleet urhoollisesti viime hetkeen asti. Samaa kertovat tampereläiset miestoveritkin miten "Tampereen punaiset naisoturit taistelivat pelkäämättä. Moni heistä saavutti sankarikuoleman. Silloinkin pelkurimiehet piiloutuivat, antautuivat taisteluun tai lammaslauman tavoin pakenivat, silloin nainen asettui kylmäverisesti taisteluasetoon puolustamaan kotejaan, puolustamaan köyhälistön oikeuksia, joita kaikkia julma vihollinen raivoisesti raateli."

Suomen porvarit, jotka olivat katalasti maansa pettäen saaneet avukseen saksalaiset hunnit pääsivät lopulta voitolle ja silloin he antoivat kostonsa riehua hillittömästi. Tästä kostosta ovat naiset ja lapsetkin saaneet runsaan osuuden. Uutiset kertovat esim. Lahdessa yhtenä ainoana päivänä ammutun 158 naisvankia. Vankiloihin on teljetty noin 73.000 vankia, joista suuri osa on naisia. Heitä on niin paljon että emme tuskin milloinkaan voi heillä osottaa kunnioitustamme ja ihailuamme nimellisesti, persoonakohtaisesti muistelmalla, vaan sitä he eivät vaadikaan. Me kunnioitamme heitä työväenluokan esitaistelijoina parhaiten sillä, että jatkamme samalla uhrautuvaisuudella sitä työtä jonka he sankarillisesti aloittivat.

Tulkoon tässä kuitenkin mainituksi muutamia niistä jotka ovat aktiivisesti toimineet Suomen Sosialidemokratisessa puolueessa.

Hilja Pärssinen, syntynyt 7/13 1876, ammatiltaan kansakoulunopettajatar. Runoilijana ja kirjailijana sekä puhujana laajalti tunnettu työväenluokan keskuudessa. Ollut edustaja useissa puoluekokouksissa. Puolueenvoston jäsen. Työläisnaisten liiton puheenjohtaja. Työläisnaisten toimittaja ja eduskunnan jäsen. Telotettu Viipurissa.

Hilda Herrala, synt. 4/8 1881 Kemissä. Ammatiltaan ompelijatar. Toiminut köyhälistöliikkeessä viimeiset 20 vuotta. Saanut osakseen luottamusta. Toiminut Työläisnaisten liiton sihteerinä ja puhujana. Eduskun-

nan jäsen. Tuomittu 20 vuodeksi kuritushuoneeseen.

Anni Savolainen, synt. 1/29 1875 Nilsissä. Loisen lapsi. Käynyt kolme viikkoa rippikoulua. Lähtenyt 8 ikäisenä mailmalle. Elätellyt itseään palvelijattarena, sittemmin ompelijattarena. Liittynyt Viipurin palvelijattarien osastoon 1899. Ollut useissa luottamustoimissa m. m. puhujana v. 1905 alkaen. Eduskunnan jäsen. Tuomittu 12 vuodeksi kuritushuoneeseen.

Anni Huotari, synt. 6/13 1874 Viipurissa. Käynyt kansakoulun. Ollut edustajana puoluekokouksissa. Työläisnaisten liittohallinnon sihteerinä v. 1902—05, puheenjohtaja v. 1906. Julaisut pöytäkirjoja ja kirjasia m. m. "Työläisnaiset hereille". Eduskunnan jäsen. Tuomittu 6 v. kuritushuoneeseen.

Hulda Salmi, opettajatar. Joutunut porvariston vainon alaisena pois toimestaan, Runoilijana tunnettu. Useissa luottamustoimissa. Eduskunnan jäsen. Tuomittu 6 v. kuritushuoneeseen.

Fiina Pietikäinen, synt. 2/8 1870 Helsingin pit. Käynyt kaksi luokkaa kansakoulua. 11 vuotisenä lähtenyt mailmalle. Toiminut palvelijattarena, pesijänä, y. m. 9 lapsen äiti, ollut useissa luottamustoimissa m. m. puhujana. Eduskunnan jäsen Passitettu Söörnäisten kuritushuoneeseen. Myöhempi kohtalo tuntematon.

Ida Alle-Teljo, synt. 5/6 1875 Nummijärvellä. Toiminut leipurina, puolueen puhujana, ollut edustajana puoluekokouksissa, työläisnaisten edustajakokouksissa, työläisnaisten liittohallinnon, puoluehallinnon kansalliskomitean jäsenenä ja monissa muissa luottamustoimissa. Eduskunnan jäsen. Vangittu Kotkassa. Myöhempi kohtalo tuntematon.

Maria Laine, synt. 11/13 1868 Iin pitäjässä. Käynyt kansakoulun ja teollisuuskoulun. Kirjotellut sanomalehtiin. Ollut monissa luottamustoimissa ja edustajakokouksissa. Toiminut työväen ja raittiuspuhujana. Eduskunnan jäsen. Tuomittu 2½ v. vankuutta tai 4—5 v. ehdonalaisten vapauteen.

Elen Mäkelin, toiminut työväenliikkeessä viimeiset 20 vuotta. Saavuttanut tovereiden suosion ja luottamuksen. Vangittu Oulussa 15 vuotiaan tyttärensä kanssa. Heidän myöhempi kohtalonsa on tuntematon.

Emmi Murto, toiminut kauan puolueessa kuuluen m. m. Hämeen läänin pohjoise vaalipiirin piiritoimikuntaan ja kunnallisjärjestöön Tampereella. Tuomittu kuolemaan. Hänen poikansa joka on ollut 6 luokalla lypseossa on myöskin tuomittu 10 v. kuritushuoneeseen.

Vilhelmiina Koskeliin, naisten kuolemanpataljoonan johtaja on telotettu Helsingissä.

Näitä luokkataistelun uhreja löytyy tuhansia, joiden kohtalo on tuntematon, mutta heidän työnsä ei ole hukkaan mennyt, eikä heidän kärsimyksensä jää kostamatta. Työväenluokan kostopäivä joutuu nopein askelin ja sitä seuraa ihmiskunnan ihana aamu.

Katuneiden sankarien nimessä me vannomme taistelevamme aina siihen asti, kunnes viimeinen kruunu on alasrevitty ja sen mukana kapitalistinen järjestelmä maahan kukistettu. Kaikkien palatsien ja linnojen harjalle

LASTEN OSASTO

(Jatkoa yhdenkymmenkymmen sivulta)

kuullut mitään minusta sen jälkeen, niin nyt tervehdän heitä ja kaikkia lapsia nyt yhtä aikaa.

Tämä Portland on kovin suuri kaupunki. Minä pääsin nyt muuttamaan neljännelle luokalle koulussa. Minä tykkään Californian koulusta paremmin, siellä kun saa kaikki kouluvälineet vapaasti koulun puolesta. Täällä ne täytyy kaikki ostaa. No, mikäpäsi sinä nyt auttaa. Minä olen käynyt osaston haalilla pyhäkoulussa. Siellä myös on hauskaa. Kirjoton toistekin Toverittaren Lastenosastoon, jos tälle annetaan tilaa. Lastenosastoa on niin hauska aina lukea kun Toveritar tulee.

Nestor L. Williams.

WOSCESTER, MASS.

Hyvää päivää, pienet Toverittaren lukijat! Ensi kerran minäkin ajattelin kirjoittaa Lastenosastoon, koska en ole nähnyt yhtään lasten kirjoitusta täältä Worcesterista, vaikka täällä on paljon lapsia. Meillä on s. s. osaston talolla sunnuntaikoulu ja ihanneliitto, joissa on lähelle sata lasta, vaan ei kellään näy olevan halua kirjoittaa Toverittareen. Minä olen 11 vuoden vanha ja minulla on 9 vuotta vanha veli. Minä olen neljännellä luokalla ja veljeni on kolmannella luokalla. Me myös käymme s. s. osaston talolla ohjelmakokouksissa laulamassa veljeni kanssa ja paljon muitakin lapsia esittää siellä ohjelmaa. Tämä talvi on ikävä, kun ei täällä ole ollenkaan lunta. Veljeni sai sukset joululahjaksi. Hän toivoo kovasti, että lunta tulisi, että hän saisi suksitella, vaan ei tuota mokomaa tule. Paljon on täällä kuollut ihmisiä siihen ruttoon, vaan ei se meiltä vieny vielä ketään. Kunhan ei vaan kuoliskaan. Toivon hauskaa uutta vuotta kaikille Toverittaren lukijoille.

Toveruudella, Impi Merikanto.

MAYNARD, MASS.

Talston ihanneliitto perusti käsin kirjoitetun lehden "Eteenpäin pyrkimys", joka tulee luettavaksi joka toisessa ohjelmakokouksessa. Toimittajat valitaan joka kuukausi. Meidän ihanneliittolaisten velvollisuus on kirjoittaa tähän lehteen. Myöskin perustimme lauluseuran ja jätettiin opettajan valitseminen koulukomitean huostaan. Valittiin johtokuntaan Väinö Linna ja Aili Lindfors.

Viime työkokouksessa, joka pidettiin tammik. 14 p:nä, valittiin huvitoimikuntaan Tyne Weckstrom, Hilda Jokinen ja Aili Ojalehto.

Minun toivomukseni on että kaikki vanhemmat ihanneliittolaiset saapuisivat säännöllisesti kokouksiin ja kouluun.

W. K.

FIRE STEELE, MICH.

Haloo, Toverittaren lukijat ja kaikki pienet toverit!

Meillä Fire Steelen pienillä tovereilla oli hauska joulumarkkinailtama. Me suoritimme ohjelmaa ja lisäksi oli huutokauppa, huviposti ja muita huvia. Täti Ida Vager, opettajamme, kertoi meille hauskan sadun. Hän antoi meidän suorittaa kaikki tehtävät, että oppisimme jo pieninä toimimaan tovereina sen jalan aatteen hyväksi, joka vaatii kaikille ihmisille samanlaisia elämäntilaisuuksia. Viimeisessä ihanneliittomme kokouksessa päätimme panna itamatulot pankkiin talonrakennusrahastoa varten. Itämästä oli tuloja \$47.00, menoja \$14.27, puhdas jäännös \$32.73. Meillä on niin pieni

ihmisävyn puhdas punalippu nostettu vapaasti hulmuamaan.

Tyyne Illyskymurto.

talo, että siinä on vaikea toimia. Meidän lapset koetamme uhrata ja toimia niin, että saataisiin talomme isonnetuksi. Samassa kokouksessa myöskin päätimme lopettaa liiton toiminta kolmeksi kuukaudeksi huonojen taiden ja pitkien matkojen takia.

Teukeykuun ensi-ilman sunnuntai se taas en ajetaan kun limat ovat jo paremmat.

Tämän palkkakunnan ihanneliittolaisten puolesta lähetän sulimmat terveiset kaikille Toverittaren lukijoille, ja toivon tarmoa ja toimintaintoa kaikille suurille ja pienille tovereille.

E. H.

DETROIT, MICH.

Haloo, pienet ystävät! Minä yritän ensi kertaa kirjoittaa Lastenosastoon ja toivon sinä ohnistavani.

Täällä on sunnuntaikoulu ja minä tykkään siellä käydä joka sunnuntai. Minä kun osaan jo lukea suomenkieltä, niin minä olen jo kolmannella luokalla, vaikka olen vasta 7 vuotta vanha.

Opettajamme on täti Prilund. Hän on hyvä opettaja. Kyllä me lapset tahdommekin tulla tietoisiksi että me suureksi tultuamme voisimme tämän kurjan yhteiskunnan tehdä hyväksi.

Meillä on lastenilmat 9 p. maaliskuuta ja siellä tulee olemaan paljon hauskaa ja hyvää ohjelmaa.

Tervehdys kaikille pikku ystäville, Toveruudella, Vieno Levänen.

Hengellinen ylpeys, henkinen ylpeys, sukuperän ylpeys, luokkatu heimoylepeys, kaikki ovat halveksittavia ja alhaisia. — Robert Blatchford.

Hei työtöt!

Täällä olisi kolme nuorta farmaria, joille on tullut sellainen tuuma, että pitäisi olla oma, joka velliin keittäisi ja kanolle jyvät heittäisi. Silapä työtöt, tarttukaapas asiaan, sillä meillä on tosi tarkoitus.

"Aura" "Karhi" "Jyrä"

R. F. D., 1, Box 33, Woodland, Wash.

Mies jälleen terve ja vaimo onnellinen

Eräs nainen Columbukselta kertoo miten LAXCARIN voi parantaa toisia yhtä hyvin kuin hänen miehensäkin.

"Toista vuotta mieheni kärsi vatsanhäiriöistä, sydämenpoltosta ja huonosta ruuansulautuksesta. Toisinaan hän oli niin ärtyinen, että melkein häntä pelkäsin. Pieninkin räsähdys, lasten leikki — kaikki häiritsevät häntä, hänen hermostus oli aivan sirpaleina," sanoo Mrs. Arthur Stevens, Columbukselta, hyvin tunnetun konduktöörin vaimo.

Me tulimme tuntemaan LAXCARIN sanomalehtien kautta, ensi me emme itsekään uskoneet sen auttavan, mutta kuitenkin päätimme kokeita ja nyt kiitämme jumalaa että hän toi sen huomioon. LAXCARIN ehkäisi mieheni ruuan käymättä, hän voi sulattaa ruokansa ja se antoi hänelle voimaa. LAXCARIN ehkäisi kaasun joka antoi hänelle sydämen poltetta, nyt hänellä on hyvä ruokahalu. Hänen hermostus ovat jälleen hyvässä kunnossa. Nyt hän voi nukkua yhä hyvin kuin ennenkin. LAXCARIN on mainio lääke, ja se voi auttaa kaikkia yhtä hyvin kuin se auttoi miestäni."

Laxcarinia myy ainostaan Laxcarin Products Co., Dept. T-7, satuna \$1.00 rahaa joka postimerkeissä tai postiosuotuksessa.

Tohtailujen huomautus — Laxcarinia valmistuksessa ei ole mitään ajaloa, se on puhdasta tehty kasvisainesta ja hyvin tunnettu lääkemallassa.

Myyntifilios

LAXCARIN PRODUCTS CO.

Dept. T-7

Pittsburgh, Pa.